

Keď firma získa viac než múdre stroje

Využitie najmodernejších technológií zvyšuje konkurencieschopnosť firiem aj ekonomickú silu regiónu

Uspejú inovátori. Aj keď môže toto jednoduché konštatovanie niekedy pripadať ako kliše, v skutočnosti ide o nekompromisný súd nielen o rozvoji, ale často aj o prežití firiem. Ani súťaž na lokálnom trhu sa už nevedie len s tunajšími firmami a ak sa chce slovenský podnik merať s konkurentmi z celého sveta, musí tvoriť globálne fungujúcu stratégiu. Medzi osvedčené spôsoby ako zvyšovať konkurencieschopnosť patrí medzi firmami využívanie moderných technológií a poznatkov z vý-

skumu a vývoja. Pre ich prenos do praxe sa zažilo pomenovanie technologický transfer. To je obvykle investične zložitý a finančne náročný postup, ktorý si môže dovoliť málokto slovenská firma. Preto sa s pozitívnou reakciou stretla aktivita Ministerstva hospodárstva SR, ktoré zvolilo príspevky na transfer najmodernejších technológií ako jednu z kľúčových priorit využitia štrukturálnych fondov Európskej únie. Ministerstvo hospodárstva SR ako riadiaci orgán pre

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR) zacieleno na túto oblasť prioritnú os 1 – Inovácie a rast konkurencieschopnosti a v rámci nej opatrenie 1.1 Inovácie a technologické transfery. Firmy sa mohli o príspevok uchádzať v rámci podopatrenia 1.1.1 - Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov.

Technológie pre regióny

Dôvodom, pre ktoré môže slovenským firmám podpora v uvádzaní

inovatívnych poznatkov do praxe pomôcť, je viacero. Kľúčový je fakt, že kapitál, ktorým disponujú, ich často do vyšších investícií do najmodernejších technológií nepustí. To znižuje ich schopnosť zapájať sa do výskumno-vývojových štruktúr, čo cítiť na celkovo oslabenej vývojevej základni. Tá má v rámci spolupráce s vysokými školami a vedeckými inštitúciami a aj ako výsledok práce firemných vývojárov prinášať inovácie do priemyselnej praxe. Roky transformácie slovenskej podnikovej sféry však väzby spolupráce s vysokými školami a vedeckými inštitúciami do veľkej miery popretáhali a nanovo sa spájajú len pomaly. Záujem podnikov získať dotácie na prenos najnovších poznatkov do praxe v podobe využívania moderných technológií je pochopiteľný. Z celkovej alokácie Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, prioritnej osi 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti, ktorá presiahla 677,8

milióna eur, vyčlenilo Ministerstvo hospodárstva SR do opatrenia 1.1 - Inovácie a technologické transfery takmer tri štvrtiny prostriedkov, vyše 488 miliónov eur. Z nich sa do konca októbra 2012 vyčerpalo 169,9 milióna eur, teda takmer 35 percent. Drvivá väčšina z nich, vyše 160 miliónov eur, v rámci podopatrenia 1.1.1 - Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov. Zavádzanie moderných technológií v podnikoch nielen zlepšuje ich konkurencieschopnosť na trhu, ale zvyšuje tiež pridanú hodnotu ich podnikania, a teda aj ich ekonomickú silu. Zvyšuje sa tak aj hospodárska výkonnosť regiónov, v ktorých firmy sídlia, a vytvára sa priestor pre vznik nových pracovných miest obsadených čoraz kvalifikovanejšími pracovníkmi. Popri ekonomickom a sociálnom prínose prináša transfer najmodernejších technológií aj nezanedbateľné environmentálne benefity.

Prínosná investícia

Viac než komplexne sa prínosy využitia moderných technológií prejavili v topolčianskej strojárkej firme Welding, s.r.o. Spoločnosť, ktorá patrí medzi menšie domáce strojárské podniky, sa špecializuje na výrobu strojných a stavebných oceľových konštrukcií. Popri nosných konštrukciách technologických zariadení, ako sú napríklad presné technologické palety pre využitie v automobilovom priemysle, majú osobitné miesto v jej výrobnom portfóliu statory a základové rámy elektromotorov veľkých priemerov. Naozaj špecifickým produktom sú tiež nosné konštrukcie visutých dráh do zábavných parkov, tlakové a netlakové časti kotlov a iných zariadení pre energetiku, no aj nosné konštrukcie vibračných dopravníkov pre strojársky priemysel. Aj keď sa firma na výrobu strojných a stavebných oceľových konštrukcií špecializuje už roky a disponuje tímom skúsených pracovníkov, v minulosti jej chýbali technológie a výrobná základňa pre mechanické opracovanie oceľových konštruk-

Stav implementácie OP KaHR v prioritnej osi 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti

(k 31. októbru 2012)

	Celková alokovaná suma (mil. €)	Vyčerpaná suma (mil. €)	Miera čerpania (%)
Prioritná os 1	677,88	243,94	36,0
V tom			
Opatrenie 1.1	488,19	169,92	34,8

Pozn.: Rozhodnutím Európskej komisie č. C(2012)7070 zo dňa 4. októbra 2012 bol schválený návrh revízie Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, v rámci ktorého bola navýšená suma na tento operačný program o 225 mil. €. Uvedené finančné prostriedky sú cielené na podporu riešenia nezamestnanosti mladých ľudí a prispievajú aj k zintenzívneniu podpory malých a stredných podnikov

PRAMEŇ: Ministerstvo hospodárstva SR

cií. Preto si musela tieto činnosti kupovať externe, no bolo jasné, že získať ich od dodávateľov nie je to pravé. Snaha zvýšiť si konkurencieschopnosť a výstupy z manažérskej SWOT analýzy ich privedli k tomu, že ako nevyhnutný predpoklad ďalšieho rozvoja podniku potrebujú nakúpiť inovatívnu technológiu. Firma sa preto v roku 2010 pustila do rozsiahleho projektu, ktorého jadrom bolo vytvorenie celkom nového pracoviska vo výrobe práve na chýbajúce opracovanie konštrukcií. Projekt za takmer milión eur sa týkal nákupu stroja na zvislé sústruženie a prebiehal od konca jari 2010 do septembra minulého roku. Na nákup inovatívnej technológie získala firma Welding, s.r.o., nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu SR v sume 398,4 tisíce eur. Tým, že Welding pridal do svojich výrobných štruktúr nové pracovisko, pripravil pôdu nielen pre inováciu svojho produkčného postupu. Firma by mala v cieľovom roku 2017 dosiahnuť pridanú hodnotu vo výške 2 120 000 eur a tržby vo výške 7 520 000 eur. Okrem toho nové pracovisko jej umožnilo vytvoriť tri nové pracovné miesta.

Viac než nový stroj

Získanie modernej výrobnéj technológie prinieslo Weldingu viac než

len širšie produkčné kapacity. Jeho prínos je aj v inom. Už počas prípravy, no aj pri realizácii investície a pri prevádzke museli manažéri firmy zarátať do projektu všetky súvisiace riziká. Počínajúc zmenou cien produkčných vstupov až po vplyv globálnej hospodárskej krízy na stagnáciu priemyselných trhov a tým neistý odbyť produkcie podniku je neistôt pomerne veľa. No zároveň projekt firmu motivoval, aby si omnoho pozornejšie pripravila konkrétne opatrenia a spôsoby ako prípadné ťažkosti riešiť. Benefity z projektov takého typu, aké uskutočnil Welding, však necitlia iba samotní podnikatelia. Ich spojenými efektmi rastie ekonomická sila krajov, v ktorých fungujú. Nitriansky kraj má v strojárstve dlhoročnú tradíciu. Na jednej strane dáva dostupnosť pracovnej sily, no aj charakter infraštruktúry priaznivé predpoklady na úspešné naplnenie rozvojových plánov. Na druhej strane práve investície, akú urobil Welding, zvyšujú ekonomickú silu regiónu a zvyšujú šancu, že sa rozvoj podarí udržať dlhodobo – práve vďaka zvýšeniu konkurencieschopnosti podniku. Ten je potom zároveň spoľahlivejším zamestnávateľom, čo v oblasti politiky zamestnanosti naplnia aj ciele obcí či miest aj celého regiónu. Efekt sa okrem zamestnanosti prejaví aj inak, a to posilnením sociálnej

inklúzie pre ľudí zo spoločenských skupín, ktorí si nezískavajú prácu jednoducho a o to viac pracovných miest, ktoré spoločnosť Welding, s.r.o., v dôsledku realizácie projektu vytvorila, je jedno pracovné miesto obsadené znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie a ďalšie pracovné miesto je obsadené príslušníkom marginalizovanej rómskej komunity. Vzhľadom na kvalifikačné požiadavky na obsluhu pracoviska s modernými technológiami je logické, že jeho zavedenie do výrobnéj praxe zvýši kvalifikovanosť pracovníkov Weldingu. Pri zachovaní princípu rovnosti príležitostí sa tak k možnosti nielen zvýšiť si odbornosť, ale i získať príležitosť na ďalšie vzdelávanie dostali aj pracovníci, ktorí by inak mohli mať cestu k nej sťaženú. Po ukončení realizácie aktivít projektu má firma k dispozícii nielen nové moderné pracovisko, ktoré jej umožňuje rozšíriť ponuku zákazníkom, ale má aj potenciál vyrábať sofistikovanejšie a kvalitnejšie produkty. Popri lepšom a trvalom odbýte výrobkov firmy Welding prispievajú nové a moderné technológie aj k trvalo udržateľnému rozvoju regiónu. Projekt sa totiž vyznačuje aj environmentálnou udržateľnosťou, moderné technológie citelne eliminujú nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.